

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/4 an 5 cor., 1/2 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/4 an 7 cor., 1/2 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

—*—

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un gir garmond prima-dat 14 bani, a doua-oară 12 bani, a treia-oară 10 bani.

—*—

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

—*—

Se prenumără la poște și librării.

—*—

În România abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol Schuler, București, str. Doamnei 28, etajul I.

—*—

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

—*—

Numeri singuratici à 10 bani se vând în Sibiu: librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weiss Bernat „La loterie”.

Invitare de abonament

la

„TRIBUNA”

Cu 1 Aprilie 1903 v. încep
nouve abonamente lunare, ouar-
tale, semestrale și anuale.

Domnii abonenți sunt rugați
a grăbi ou reinnoirea abonamen-
telor lor, pentru regulata expe-
diție a foil.

Abonamentele se fac prin
mandate postale și anumit pentru
un timp, care începe ou prima și
se termină ou ultima lună, după
stilul vechiu.

Abonamentul anual costă	28 cor. — bani
Abonamentul semestral	14 cor. — bani
Abonamentul trimestral	7 cor. — bani
Abonamentul lunar costă	2 cor. 40 bani

Este în interesul dilor abo-
nenți, ou adresele se fie însemnate
oât se poate de corect și legibil.
Domnii abonenți vechi sunt ru-
gați a lipi pe mandatul postal
adresa tipărită dela fâșile, în
care li-s-a trimis „Tribuna” până
acum.

Administrațiunea.

Ținuta noastră.

Fruntașii noștri au de împlinit o
mare și frumoasă problemă.

După cum am spus de mai multe
ori opoziția maghiară ou ori-ce preț vo-
lește se constrîngă guvernul și să iro-
rizeze coroana, ca să maghiarizeze par-
tea ungară a armatei comune.

E știut și bine cunoscut ținuta
goviniștilor maghiari. Ei voiesc, ou să
facă din armată o școală pentru ma-
ghiarizare.

În acțiunea lor temerară goviniștii
maghiari ou ajuns până acolo, încât,
după cum se știe, guvernul a înce-
put tratative sau constături ou Monar-
chul și ou sfetnicii coroanei din cealaltă
parte a monarhiei să împlinescă
unele din pretențiunile kossuthiste și
prin aceasta să-i dăsarizeze.

FOIȚA „TRIBUNEI”

Gaston Paris.

— Un omagiu românesc memoriei sale. —

Prezidențimea în lumea savantă se
virghează din viață a celebrului romanist
francez, însemnată de cerând, a provocat
regrete adânci și omagii unanime
întru slăvirea aceluia, care fusese o glo-
rie strălucită a Franței științifice și ou
măiestru întru seamă al filologiei ro-
manice. În această generoasă manife-
stare de pietate și de recunoștință cultu-
rală, care a străbătut toate țările civili-
zate, n'am rămas nici noi Românii fără
de cuvânt datorit al prinosului.

Di Ovid Densusianu, unul din în-
vățașii noștri moderni, care contribuie
prin operele lor ou adevărat mari la re-
generarea științei românești în țară și
la înălțarea prestigiului ei în străinătate,
a avut feroaia idee să închine dînsul —
omul chemat — un frumos omagiu me-
moriei savantului, care revărsase lumi-
nile cuprinzătoare ale minții și asupra
limbei și neamului nostru u, urmărind ou
întrebuințarea filologiei și istoriei pri-
vitoare la noi și îndemnându-ne ou sin-
ceritate a ne îndruma fără golvire pe
calea adevărului pur și a da uitării ori-
ce preocupățiuni naționale rău înțelese
ce turburaseră une-ori calea multora din
bătrâni noștri căutători al trecutului.

Omagiul dlui Densusianu este o
broșură elegantă, de 28 pagini, asupra

Faptul aceste azi e numai svon. Nu
este imposibil însă, că guvernul va în-
cerca toate modalitățile să stoarcă con-
cesiuni din Viena.

Casul acesta, eventualitatea aceasta
trebuie prevenită.

Fruntașii noștri, sîntem convingi, nu
vor întârzia a da esprestiune protestării
întregului popor român din Ungaria
contra maghiarizării armatei comune.

Avem experiențe triste dela hon-
vezime. Știm, cum prin honvezime se
face o adevărată sforțare în direcțiunea
maghiarizării.

La armata comună cel puțin nu
și-au pierdut soldații români naționalita-
tatea, nu s'au germanizat.

Dacă soartea noastră este atât de
măgteră, încât nu există în armată ade-
verate regimente românești, unde solda-
ții români să se simtă acasă, să nu
se simtă înstrăinați și puși în serviciul
unor interese străine de gândul lor, apoi
cel puțin se nu se prefacă armata într-o
mașinărie de denaționalizare.

O astfel de tendență goviniștă tre-
buie să atle în fața sa întregul popor
român.

Ear' plomb protestul contra pre-
tenșiunilor goviniște maghiare referi-
toare la armată, numai atunci va avē,
dacă întreg poporul român își va ri-
dica glasul său de protestare.

Păgirea aceasta hotărâtă, loială și
națională totodată este imposibil să nu
afle răsunet și la Viena, în cercurile
dinastiei.

Ar crește importanța acestui pro-
test înzedit, dacă ar fi făcut în conș-
legere ou conducătorii slovaci, sârbi
și sași.

Cercurile vieneze s'ar convinge
atunci, că majoritatea Ungariei, la care
ou atîta emfază se provoacă partidul
kossuthist, nu voiește să recunoască pre-
tenșiunile numite „naționale maghiare”,
că majoritatea țării este chiar contrară
acestor pretențiuni, că împlinirea ace-
stor pretențiuni și aspirațiuni ungurești,
în loc să producă pace, conturbă co-
losal liniștea țării, formând o nouă armă
contra Nemaghiarilor, și de altfel au-
priji și torturați de govinismul maghiar.

Săracii sîntem; ne garbuește po-
vara feluritelor tributuri, că trebește să
împlinim față de stat. Dăm monarhu-
lui și țării bani și sânge; acum n-ice
cere mai mult sânge și mai mulți bani.
Deși nu este aproape imposibil,
dar' totuși sîntem gata să aducem jertfe
pe altarul patriei și la poalele Tronului.

vieții și activității lui Gaston Paris. Este
o lucrare scrisă ou desăvirgita compe-
tență a specialistului în materie și ou
respectul adănc al tîmărului învîțat față
ou mărima superbă a bătrînelui măie-
stru. Fiecare cuvînt și fiecare idee sim-
țim că e pornită dintr-o admirație sin-
ceră; accentele profunde ale pietății, care
dau omagiului un ton sîrbătoresc și
denn, levoresc din entuziasmul împede
al omului devotat ou desinteresarea idea-
lelor științifice și religioase adevărului obie-
ctiv. Stilul de o sobrietate binefăcătoare
și de o îngrijire esemplară, este o cali-
tate mai mult, care distinge opera de
omagiu a dlui Densusianu; ear' limba
curată și aleasă, care-i cuprinde în for-
mele de stil nobile, ne dovedește, că au-
torul nu este numai un cunoscător știin-
țific excelent al graiului nostru, ci și un
artist în stăpînirea lui.

Importanța remarcabilă a persona-
lității, căreia este dedicat omagiul, pre-
cum și valoarea în sine a acestuia, con-
stituie — credem — o îndreptățire de
ajuns, pentru a schița în câteva linii cu-
prinsul broșurei.

Evocînd în amintirea filologilor fi-
gura măiestrului stînc, dl Densusianu
explică ceea-ce-l îndeamnă ou deosebire
să-i înscrie numele în fruntea omagiu-
lui seu: „Cultiv împreună ou ascultăto-
rii mei dela universitate o specialitate,
care leagă învîțămîntul nostru superior
de cele din alte părți; este o datorie să
probăm această solidaritate intelectuală
ou străinătatea, să arătăm, că ceea-ce se

Pentru scopuri de maghiarizare
însă n'avem bani și n'avem sânge de
jertfiți.

Nimeni în lume nu este îndrep-
tăți să pretindă așa ceva dela noi.

Acestei energice voine și hotărîri
trebuie să-i dăm espreștiune în marginile
dreptului ce ni-l acordă legea.

Credem, sîntem firm convingi, că
frunțașii noștri nu vor întârzia a face
pașii necesari pentru a se ridica glasul
protestător al poporului.

Ocasiunea se imbie. Timpul este
suprem.

—*—

Sibiu, 13 Aprilie n. 1903.

Camerele României vor ri con-
vocate în sesiune extra-ordinară im-
ediat după 10 Maiu.

Sînt 15 proiecte de legi, care ur-
mează să fie votate.

Körber și Ungaria. Intr'un
interview acordat unui redactor dela
„N. Wiener Journal” ou privire la rapo-
rtul Austriei față de Ungaria a zis
Körber următoarele: „...Ca ministru pre-
sident austriac am stăruit dela început
înspre ținta de a ne asigura în raportul
față de Ungaria o poziție egal îndrep-
tătită. Eu am luptat numai pentru drep-
tul Austriei și pentru-ca să-și ajungă
poziția și influența, ce i-se cuvine în
monarhie. Parlamentul nostru se află
în fața hotărîrii momentuoase de a ajuta
străduințelor mele la un succes practic.”

Partidul liberal și indem-
nitatea. Președintele partidului libe-
ral a trimis un circular prin care în-
datorază pe toți membrii partidului
ca începînd din 16 a lunii, prima zi,
cînd se începe în discuție pertractarea
indemnității lui fără întrerupere se ră-
mîna până la sfîrșit în Budapesta și
în fiecare zi se iese parte la ședințele
dietai. Dl Podmanitsky își regulează
garda în vederea luptei ce se va des-
fășura în parlament.

Lu situația din Macedonia.
„Politische Correspondenz” primește din
Salonic, și din sorginte demnă de cre-
dință, o scrisoare în privința situației
din Macedonia.

Scrisoarea în chestiune espune că
informațiunile publicate în străinătate,

întemplă în lumea științifică de acolo
ne interesează, că perderi pe care le în-
ceară ne ating, că nune care o ilu-
strează sînt cunoscute și apreciate și
la noi.

După introducerea aceasta ni-se
face o biografie succintă a lui Gaston
Paris și ou dare de seamă, pe oât de com-
pletă, pe atît de concentrată, asupra ac-
tivității lui științifice uimitor de bogate.
Intr'un chip luminos, ou siguranța pro-
priie specialistului, dl Densusianu arată
importanța epocală a măiestrului fran-
coz în filologia romanică, rolul seu re-
generator pentru știința franceză și în-
drumarea nouă, pe care a dat-o el stu-
diului limbei și literaturii franceze. Mă-
ritele lui Gaston Paris pentru această
din urmă sînt neprețuite. El a des-
gropat din mormintele uitării o sumă
de texte vechi de literatură franțuzească;
le-a publicat în ediții critice; le-a anali-
zat și le-a cumpănit ou riguroasa sava-
ntului obiectiv; le-a stabilit calitățile și a
sfărmat în același timp legendele govi-
niste despre valoarea lor superioară ori-
căror esp'd'opere ale literaturii univer-
sale. În sfîrșit le-a răspîndit prin ediții
și studii de toată frumusețea.

Cu multă pîrîndere relevă dl Den-
sugianu și momentele etice înalte, ori
au călăuzit fără abatere întreaga muncă
a marelui filolog, care n'a urmărit în
toată activitatea lui decît căutarea ade-
vărului, recunoașterea lui. „În iubirea
de adevăr, în cultul pentru știință” Gas-
ton Paris — zice autorul — vedea în-

mai ales în Franța și Anglia, în pri-
vința caracterului mișcării macedonene,
sînt cele mai multe eronate. Această
mișcare nu reflectă curentul poporal,
cîoi elementele bulgare, chiar acele,
cari participă la mișcarea revoluționară,
nu formează decît o infimă minoritate
din întreaga populațiune.

Promotorii mișcării revoluționare,
mai zice scrisoarea, nu urmăresc îmbu-
nătățirea progresivă a soartei creștinilor
din Turcia, dar' ei se înceară de a pro-
voca, prin mijloace anarhice, o revolu-
țiune politică, ou toate-că nici printre
Bulgari, Sârbi, printre Greci și alte ele-
mente locale, nu există vre-o ferbere,
care ar constitui condițiunea prealabilă
a unei asemenea revoluții.

SZÉLL LA VIENNA. „Kel. Ért.” con-
firmă știrile date și de noi, că Széll va
merge îndată după sîrbători la Viena.
Széll va face raport M. Sale despre situa-
țiune, încă înainte de a se întrîni dieta.

Serviciul militar de doi ani.
Despre isprăvile ministrilor maghiari din
ultima călătorie la Viena încep să stră-
bată în public unele știri. Mai multe
ziare liberale susțin, că ministrul Fejér-
váry a fost la Viena ca să pregătească
proiectele în cauza serviciului militar
bienio. Pentru acest scop au petrecut
în Viena și referenții militari.

Cercurile competente afirmă, că mi-
nistru Fejérváry încă înainte de termi-
nul statorit va fi în poziție să prezente
dietai proiectele militare. Serviciul mili-
tar bienio, după cum se vede, va de-
veni faptă.

Impăratul Wilhelm la Paris. Este știut,
că împăratul Wilhelm a fost de curînd la Co-
penhaga. De aici se comunică acum ziarului
„Daily Mail”, că împăratul Wilhelm al Germaniei
are de gînd să se ducă să viziteze la Paris pe
Loubet, președintele republicii franceze.

Știrile are lipsă de confirmare.

În chestia obstrucției. Semi-
oficiosul „Pol. Cor.” din Viena, arătînd
că opoziția în comitatele au început să
iese pe scene și contra obstrucțiunii, con-
stată că camerele comerciale și difere-
tele corporațiuni economice, simțind mai
tare pîguba economică a obstrucțiunii,
încep săgă foarte amărîte în contra o-
poziției. Oamenii chibzuți arată cum pe
timpul ocupațiunii Bosniei atît în țară

țărirea sufletelor noastre, ou religione
pentru cei care cer să creadă și să se
jertfească pentru ceva. El spunea ou
ou convingere adâncă următoarele: „Tre-
buie ca o educație mai bine înțeleasă să
redea sufletelor acea unitate, pe care
evul mediu le-o asigura în biserică și
care nu se poate reconstitui astăzi
decît în știință.”

Insuflețit deasemenea principii, pro-
fetul cald al științei ne adresa nouă Ro-
mânilor, ou această unei dări de seamă
dela 1878 asupra cărții lui Jung „Römer
und Romanen”, următoarele cuvinte în-
țelepte: „Românii vor da un exemplu
bărbătesc și o mai bună probă despre
conștiința lor națională, cînd ei vor stu-
dia și vor propovedui istoria lor departe
de toate prijucecățile și de toate ilu-
siunile unei alte vremi, și cînd vor căuta
garanția viitorului lor în înțelegerea pre-
sentului și nu în esaltația departă a
unui trecut fictiv.”

El singur ne-a dat o pildă de mo-
dul cum trebuie judecat trecutul, evitînd
a căde în exagerațiile de mai înainte
privitoare la valoarea vechii literaturii
franceze! tot el însă revendica acesteia
drepturile ei necontestate de înțelegere
în mișcarea literară contemporană. „Ast-
fel își înalță un savant țeara, colabo-
rează la opera comună de ridicare a po-
porului lui în istoria omenimei”, — es-
clamă ou bună dreptate dl Densusianu.
„Dar' știința — continuă autorul oma-
giului — împrăștie unele iluziuni, înlă-
tură țituri falșe, doboră idoli minci-
noși, desgroapă în schimb bogății ou
care se ne fîlim, ridică altare noue la
care se ne închinăm și se ne întărim
conștiința națională.”

Idea aceasta a regenerării conștiin-
ței naționale îl conducea pe Gaston Pa-
ris în munca sa de popularizare a ve-
chii literaturii franceze. „Sentimentul na-
țional — credea el — are nevoie astăzi
ca toate celelalte sentimente, să fie înocit
și lărgit, sprijinindu-se pe cercetările
științifice”. Dl Densusianu ne spune, că
„în lecțiunile sale căuta mereu, prin cer-
cetarea trecutului, să lumineze sentimen-
tul național, să arate ce dătoresc Fran-
cezii de azi strămoșilor lor și ce învî-
țători pot lua dela ei.”

Dar' nemuritorul filolog și-a în-
dreptat agerimea spiritului și asupra
literaturii moderne; studiile sale des-
pre Mistral și Sully Prudhomme sînt
mărgăritare ale criticii literare franceze,
ear' părăsire sale asupra cosmopolitismu-
lui și naționalismului în literatură, cari
stabileau și necesitatea individualității
naționale și nevoia lărgirii acesteia prin
contactul ou marile curente umanitare
din literatura universală, — esprimea ade-
văruiri de aur.

Terminăm, mulgîm din dl Densu-
gianu pentru omagiul seu, pentru care
știința română îl datoroște recunoștință,
cîoi este nu numai omagiul unui savant, ci
închinarea filologiei române în fața me-
moriei neîntrecutului măiestru francez.

Ian Scutiu.

a avut intențiunea să agiteze, a lucrat în bună credință, n'a putut prin urmare să comită faptă punibilă, fiindcă conform §-ului 75 din codul penal ungar, punibilă e numai fapta care intenționat se face.

Pe împrejurarea aceasta și pe faptul, că n'a comis esențiale greșeli de formă, e elidit întregul recurs de nulitate al dlui Păcățian, asupra căruia se va pronunța în curând înalta Curie din Budapesta, și care, eșit din condeiul distinsului avocat din Lugoj, Coriolan Brediceanu, apărătorul dlui Păcățian, e de cuprinsul următor:

Onorat tribunal regesc, ca judecătoria de presă! Recursul meu de nulitate anunțat contra sentinței judecătorești de presă adusă contra mea sub nr. 12.422/1902 E. f., cum și contra procedurii și verdictului curții cu jurată, care a servit ca bază a sentinței, mi-l motivez cu următoarele:

I. Judecătoria de presă a comis irregularitatea circumscrisă în pot. 5 al §-ului 384 din procedura penală și conform alineii ultime din §. 317 al procedurii penale, opriți sub greșelul nulității, atunci, când Magnif. Sa dl. president la începutul pertractării finale a recerorat pe dl. procuror să declare: »nu cumva are vr'o propunere cu privire la acuza sa?»

În urma acestei recerocări, lipsită de motiv și contrară regulii, dl. procuror »și-a modificat acuza, înocă, pe când conform actului său de acuza, și conform deciziei senatului pentru punere sub acuza, ridicase acuza pentru două cazuri de agitație normată în pot. 1 și 2 al §-ului 172 și pentru un caz de ațitare la revoltă, circumscrisă în §. 173, adeocă în total pentru trei delicta, deocă acuza cumulativă, întemeiată pe toate punctele 1—16 din actul de acuza, în firul pertractării finale, contrar actului de acuza și deciziei de punere sub acuza al senatului, și-a împărțit acuza în două părți, ridicând acuza, acoum nu numai pentru trei, ci pentru patru cazuri de delict, și anume, pe baza punctelor de acuza 1—7 și 8—16.

1. Conform pot. 1 din §. 172 al codului penal, pentru delictul provocării directe la nesupunere față cu legea, și 2. conform pot. 2 din §. 172 al codului penal, pentru delictul agitării contra oare-cărei naționalități, — apoi 3. pentru atacarea puterii obligatoare a legilor, delict circumscris în §. 173 al codului penal, și 4. pentru ațitare la revoltă contra comunității de stat dintre țările, cari constituie statul ungar, — delict circumscris în §. 173 al codului penal.

Acușarea pentru patru soluri de delicta, deosebite una de alta, învalvă în sine aplicarea §-ului 96 al codului penal, după-cum dl. procuror a și cerut mai târziu, la croirea pedepsei, deocă s'a întâmplat modificarea de acuza ohiar și conform §-ului 316 al procedurii penale.

Cu toate acestea on. judecătoria de presă și Ilustritatea Sa dl. president au luat la cunoștință această modificare de acuza a dlui procuror și fără ea, în sensul §-ilor 316 și 317 ai procedurii penale, acușatul ori apărătorul lui s'e fi fost făcuți atenți asupra modificării acușei, și fără s'e fi fost făcuți atenți la

drepturile lor de-a face. față cu modificarea acușei, propunere pentru întreprinderea ori amânarea pertractării, în scopul de-a prepara apărarea, și n'au s'a continuat pertractarea.

Întrețarea acestei advertisări, alineia ultimă a §-ului 317 din procedura penală o interzice sub greșelul nulității.

Dar', după ce contra actului de acușă al procurorului s'au înaintat excepțiuni, ear' on. senat de punere sub acușă a adus deja decizie validă, — dl. procuror nici n'a fost îndepărtat, ca cu abatere dela hotărîrea senatului de punere sub acușă s'e vină, la începutul pertractării, cu acușă nouă, adeocă s'e devalveze simplu hotărîrea senatului de punere sub acușă.

Pe baza acestora, întemeiat pe §. 316 și 317 și pe punct 5 al §-ului 384 din procedura penală, cer anularea sentinței condamnatoare.

II. Pe baza punctului 9 din §. 384 al procedurii penale sentința trebuie anulată din cauză, că propunerea mea, ca s'e se ordoneze ascultarea de superși și martori în scopul de-a dovedi, că datele istorice și opiniunile înoriminate au fost publicate de alți istoriografi înainte de apariția opului »Cartea de Aur», și că în contra lor nu s'a ridicat nici o acușă, — nu a fost acceptată. În acest fapt, care putea fi dovedit, apărarea vedea un principiu esențial, din care trebuia înomis s'e rezultă iresponsabilitatea faptei mele. Când jud. de presă a respins deci propunerea aceasta, — a comis act de nulitate. (Va urma).

Revista esternă.

Peninsula-Balcenică.

Consiliul de reviste a cassat hotărîrea consiliului de războiu, care l'a condamnat pe soldatul Ibrahim, ucigașul lui Șerbin, la 15 ani muncă silnică. Aceasta după cererea expresă a ambasadorului rusesc, care impune s'e se condamne Ibrahim la moarte.

Ziarele oficiale austriace aprobă cererea ambasadorului rusesc.

Albanezii mohamedani, cari s'unt spriginul cel mai puternic al Turciei, au trimis scrisori Sultanului, prin care îl amenință, că dacă nu înocetază cu trimiterea de trupe contra lor și nu le admite cererile, trec la catolicism.

Știrea aceasta a făcut mare impresie la Ildiz-Kios, unde s'e crede, că atitudinea aceasta se datorește unei propagande active, ce s'e face de misionarii italieni printre Albanezi.

După-cum se telegrafează din Constantinopol, acolo nu se știe nimic despre intenția Puterilor de a ataca pe lângă trupele turcești, trimise în Macedonia, oficeri europeni. Ideea e bună, pentru-că prezența oficerilor europeni în ținuturile răsculate nu numai, că ar opri trupele turcești dela escase, ci ar liniști și populațiunea. Esecutarea acestui plan e însă grea.

Au sosit știri, că clocniri nouă s'au întâmplat între bande și armata turcă.

La Eseret banda lui Stolanoff a cauzat pierderi mari armatei; deaseme-

nea și banda lui Bacaloff, care s'a ciocnit la Petriș cu un detașament turc.

Se dă ca sigură știrea, că Sarafoff se află la Bitolia rănit.

»Ostdeutsche Rundschau» publică o scrisoare primită dela Boris Sarafoff, în care acesta spune, că dacă unele bande bulgare au fost învinse, acestea se datorește spionilor turci, cari se înrolează în bande. El arată apoi, că de acump și-au vândut viața cei din banda lui Davidoff, care a căzut lovit de un glonț în frunte.

Circulă șvonul, că o ruptură s'a produs între cei doi șefi macedoneni, Boris Sarafoff și generalul Zonoff, cel dintâiu acuzând pe cel de al doilea, că e un agent secret al prințului Ferdinand, care visează în secret să anexeze Macedonia la Bulgaria.

La neliniște asupra situațiunii în Albania și Macedonia se adaugă turburările din Asia mică E vorba de o nouă explozie de fanatism, care ar arunca înocă odată pe Curzi asupra Armenilor.

Circulă șvonul, în vilaetele armenesti, despre măceluri proiectate pentru primăvară. Șeful curd Azmason, care a stat acuns oăiva ani, de oare-ce înșuși guvernul turc s'a văzut silit a l'ce socoteala de cruzimile ce a comis, ar fi intrat în Mueh și ar fi început din nou s'e asmuțe pe Curzi contra Armenilor, încurajată de indulgența autorităților. Un alt curd notabil, Gul Khan a reapărut și el, proferând amenințări.

Mai îngrozitor e, că guvernul central ar fi chemat mai mulți capi de Curzi la Constantinopol și l'ar fi retrimis în Asia cu instrucțiuni. Cari s'unt aceste instrucțiuni? Se crede, că s'unt ordine formale date Curzilor, ca s'e se abțină dela orice violențe.

Știri mărute.

Aripa stângă a liberalilor din Sârbia a hotărît s'e facă opoziție guvernului.

Botha fondează un nou jurnal olandez. El ar urmări scopul de a pune pe Burii Isoași în curentul politicii zilei, fără s'e fie anti-anglez.

Cronica zilei.

Sibiu, 13 Aprilie n. 1903.

Părăstas. Ieri, în 12 l. c., s'a celebrat în Reginari un părăstas »ntro odichna sufletului regretatului Dr. D. P. Bystoranu. Părăstasul a fost celebrat de dl. asesor cons. Nic. Ivan, asistat de preoții locali. Vorbirea comemorativă a ținut-o dl. asesor cons. Dr. Elia Cristea. Au asistat mai mulți inteligenți din Sibiu și o mare mulțime de poporenți din Reginari.

La Roma. Sâmbătă dimineața s'a trecut cu un tren separat prin gara Pradeului o grupă de 150 de escursionisti sub conducerea savantului profesor Dr. G. Tocilescu, ca s'e l'ce parte la congresul latin ce se va țină acum în Roma. Fiecare membru din vesela grupă a escursionistilor avea la butonieră tricolor național.

Tinerimea gimnasiunii din Blaj, condusă de mai mulți profesori, înocă va pleca mâine la Roma. Scopul escursionistilor este câștigarea de cunoștințe.

lium . . . more proclamate congregatio generalis . . . literas . . . universarum Nobilitas et Kenesiarum districtus Sebes). Desvoltarea nobilimei valache după modelul maghiar a adus cu sine împrejurarea, că se introduce la ea înstituțiuni maghiare, și astfel nu ne putem mira, că de exemplu la judecătoria pe lângă forul judiciar, făcut după modelul maghiar, care consta din Comes și 4 Iudices Nobilium, mai era un for judiciar al castelanilor, cari adese-ori purtau titlul de »Wayda»-ii, și al Iudices Nobilium; mai era în us un drept valachic; apelația se făcea sau la ban, sau la rege ori la principele Transilvaniei. La Valachii de rind se pare a fi funcționat o judecătorie înșuși Onezii; de altcum însă în documente Valachii de rind l'ei regulau afacerile și înaintea judecătoriei castelanilor. Precum în Maramureș, tot așa și în Bănat avem Onezul datorința de a aduna dijmele, adeocă 3 groșe dela fiecare casă și 4 Quinquagesima, și a le da castelanilor districtului său, afară de aceea avea Onezul și datorința a merge la războiu, dacă acela era în ținutul acela. Despre starea internă a satelor valache din Bănat din documente nu aflăm nimic, că de puțin.

Comitatul vecin, Hunedoara, care până în veacul al XIV-lea a format o parte din comitatul de Alba-Iulia, s'e

Neorolog. Subscripții cu inima frântă de durere adusem la cunoștința tuturor cunoșcutilor, că mult iubitul nostru soț, tată, fiu, ginere, cumnat și unchiu Romanus Anușca, notar onorabil în Lăpușul inferior, după un scurt morb în 10 Aprilie (28 Martie a. c.) la 10 ore în al 48-lea an al stății și al 15-lea an al fericii căsătorii și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului. Rămășițele pământești ale scumpului răposat s'au ridicat în 12 Aprilie, la 12 ore din casele notariale din Lăpușul inferior și s'au transportat în cimitirul gr-or din comuna Dobra, la 3 ore p. m. Maria Anușca n. Petroviciu, ca soție, Marți Anușca, Toma Anușca ca fiu, Maria Anușca n. Olariu, ca mamă, în numele numeroaselor rudeni.

Catastrofă. În apropiere de localitatea Utah s'a deschis, fără de veste, în nășip, o prăpastie, care a înghițit 15 mile din calea ferată a Pacificului. Doi sâreșcoi lucrători au dispărut sub pământ. Paguba este de 4 milioane dolari.

Plecarea lui Bourguignon. Baronul Bourguignon, fost guvernator al Bacovinei, a plecat Duminecă seara din Cernăuți. La gară a fost însoțit numai de oăiva funcționari. Nici un Român nu și-a luat rămas bun dela el.

Frig și zăpadă. Vremea s'a răcit în ultimele zile. Virturile munților Căminului și Făgărașului s'unt acoperiți cu un strat de zăpadă proaspătă.

Asemenea se anunță că la Viena domnește un frig mare. În munții Semmering, dintre Austria-de-jos și Stiria, a nins. Deasemenea a nins la Salzburg și la Budweis.

Turburări antisemite. Se depeșă din New-York, că mai mulți băieți evrei, din cartierul evreesc, au fost atacați și răniți de băieții antisemiți. Unul din ei este pe moarte. Mai multe tramvae, în cari se aflau evrei, au fost bombardate cu pietri. Un băiat evreu, anume Levy, în vîrstă de 11 ani, a fost grav rănit în pînțele cu cuțitul. Autorul acestui fapt, un băiat în vîrstă de 14 ani, a fugit.

O violare de teritor. Un incident foarte grav s'a petrecut la frontiera Dobrogei. Mai mulți soldați bulgari, trecând granița, în urmărire a unor emigranți turoi, au tras focuri asupra soldaților români. În loc s'e riposteze și s'e se apere, aceștia s'au retras la pichetul respectiv, ducînd cu sine pe emigranți. Soldații bulgari au trecut înapoi granița, nesupărați de nimeni, luând cu ei bagajele nenorociților Turci.

Greva în Olanda. O depeșă din Amsterdam spune, că și la Middelburg (Olanda) s'a proclamat greva generală. Greviștii au bombardat cu pietri casa deputatului liberal Lucasse. Poliția a tras focuri contra lapidatorilor. Mai mulți inși au fost răniți. În mai multe orașe lipsește lumina.

Regele Angliei la Paris. Regele Angliei va soa la Paris la 1 Maiu și n. La gară va fi întâmpinat de președintele republicii Loubet și de toți membrii guvernului. Regele va descinde la ambasada engleză și va părăsi Parisul la 4 Maiu.

Impăratul Wilhelm și Sultanul. Principele imperial al Germaniei și fratele său principele Eitel-Frideric au plecat după-că și-au luat rămas bun dela Sultan, în modul cel mai cordial. Impăratul Germaniei a mulțumit Sultanului pentru ospitalitatea cordială ce a acordat fiilor sei.

Ciclone și erupțiune vulcanică. Se depeșă din New York, că la Luneville a bătuit un ciclone teribil, care a devastat tot Unșprezece oameni au fost uciși și mulți alții răniți.

Vulcanul Fierrafirma a distrus satul Tizio. Ca la o sută de oameni au fost uciși.

Sarafoff rănit. Din Uciub (Macedonia) se depeșă zăuialu »Zeit», că se asigură acolo, cum că Boris Sarafoff, care comanda o bandă, a fost rănit aproape de Uciub și a fost transportat la Monastir.

Tricolorul românesc, roșu-galben-vînt, se știe că e un ghimp în ochii multor concetățeni de ai noștri. De multe-ori gendarmii l'a rupt ori unde l'a găsit, ohiar și din portul fetelor și feciorilor, pe unde se poartă brîne ori brăciole de aceste culori. Dar' țiutați-vă minune! Zilele trecute — Sâmbătă și Duminecă — au venit din Budapesta la Cluj peste 300 studenți tineri, de căte 12—16 ani. Ei au venit dela stațiunea căii ferate până în oraș pe jos, în rînd oătănesc, doi cu doi, avînd dobaș pe lîngă ei. Era frumoasă priveliște se vezi în șir 300 de oătănești, fără pușcă și sabie, cari toți purta o șepușă, vîntă ca cerul, și toți erau înocăși cu brîuul de tricolor, roșu-galben-vînt. (Aceștia s'unt și colorile orașului Budapesta.) Le stătea așa de frumos! Tinerii oășeși au petrecut 2 zile în Cluj și au pus la stațiunea regelui Mateiu Corvinul o cunună de flori cu două petele late, una cu tricolorul roșu-alb-verde, și cealaltă roșu-galben-vînt. Cunună stă și acum la picioarele regelui Mateiu, care se știe că era de sânge românesc, și mulți neștiutori de carte se miră cum au ajuns colorile românești acolo.

»Revaput».

Turburările din Madrid. Depeșă din Madrid adresată zăuialu »Vossische Zeitung»: Revoltele din ultimele două zile au fost teribile. La palatul prefecției și la palatele ministerelor, toate gaamurile au fost aparate cu pietri. Trăsura guvernatorului a fost scrobărită. Enorma mulțime de tumultuanți era înarmată cu puști de vîntătoare, cu revolve, pumale și ciocane. De pe coperguri și din balcoane se aruncau asupra poliștilor oleiu ferbinte și apă clocotitoare. Morții și răniții au fost stîlciți în plocoare de mulțimea, care fugea, scoțînd strigăte revoluționare. Aproape toți stălpii fâlnarelor au fost dați jos. Resvrățiiți au une cu săpun pietrele stradelor pentru-ca s'e alunece oăii cavaleriei.

Greve și tulburări în Rusia. O telegramă din Petersburg anunță: La fabricile mari de lîngă Nijn-Novgorod lucrătorii s'au revoltat.

Trupele fiind primite cu olivuturi de pietri, au tras cu gloanțe, de mai multe ori. Ba înocă au tras și cu tunurile. Treizeci de oameni au fost uciși și 100 răniți. Luorătorii dela fabricile mari de înocălminte din Petersburg s'au pus deasemenea în grevă.

Congresul armeano-fil. Congresul »Uniunii studenților armeni» din Europa, care fusese convocat la Bruxella pe zăua de 1 Aprilie st. n., a fost amănat din cauză că poliția din Bruxella a refuzat s'e l' autorizeze.

Român, decorat de Tarul Rusiei. Tarul a acordat dlui G. Rosetti Solescu, ministrul României la Petersburg, medalia de aur ca recunoștință pentru meritele sale, cu ocaziunea exposițiunii de costume internaționale.

Dreptul naționalităților — în Ungaria.

După Ios. Lad. Fic.

(Urmare.)

În partea sudostică a regatului aflăm de asemenea o populație română compactă; și cu toate că nu s'a putut proba cu documente, că întreg ținutul între Murăș, Tisa și Dunăre, sau Bănatul Timișan a fost locuit exclusiv de Români, totuși e sigur, că partea ostică a acestui ținut, comitatele Lugoj și Caransebeș și înocă puțin loc erau cunoscute sub numirea de Bănatul Severin și era locuit aproape exclusiv de Români. Acest ținut era împărțit în 8 districte: Lugoj, Sebeș, Mihăld, Halmos, Krassófi, Borsafő, Komlath și Ilgéd. Datorința acestor 8 districte era apărarea Dunării (ca graniță) și în schimb se bucurau de o poziție, întărită prin privilegiile regilor Sigismund și Ladislau, în urma cărora aceste districte erau împreunate pentru todeauna și erau supuse numai direct coroanei, așa că regele nu putea s'e doneze nimeniua în ținutul acesta nimic; tot asemenea erau ei cități numai înaintea judecătorilor lor proprii; aveau însă dreptul de apelație la regele sau la Index Curiae.

Ținutul întreg sau era reprezentat prin banul său, ori apoi prin »Congregatio generalis»: a districtelor valache (Banii Severinului s'unt enumerați la Pesty); populația se împărțea în Nobiles Valachii sau nobilimea, și în Valachi. Nobilimea se baza pe privilegiile regesti, ca și cealaltă nobilime de stat; de oare-ce însă nobilimea nouă (făcută nobilă de curînd) în multe cazuri l'ce dădea moșii vechi, am fi aproape îndreptățiți a crede că în acest ținut valachic cu timpul s'a dezvoltat o deosebire a claselor, care deosebire și-a aflat apoi exprimarea în câștigarea demnității de nobil maghiar, ceea-ce din partea regilor maghiari nu a aflat nici-cănd vre-o pedecă, de oare-ce era împreunată cu o propagandă religioasă, căci fiecare nobil valach trebuia mai întâiu s'e treacă dela religiunea strămoșilor sei la religiunea romano-catolică.

Onezii valachi erau, ca și Onezii din Ungaria-de nord, judecători peste unul sau mai multe sate și se moșteneau dela tată la fiu pe baza privilegiului regesc, și iei coalea era împreunată cu titlul de nobil; cu nobilimea împreună iau ei parte în congregații și la alte judecătoria, (astfel se află într'un document: ad oppidum Sebes vocatum, Sedem scilicet Iudiciorum principalem Septem Sedium Nobilium Valachica-

lium . . . more proclamate congregatio generalis . . . literas . . . universarum Nobilitas et Kenesiarum districtus Sebes). Desvoltarea nobilimei valache după modelul maghiar a adus cu sine împrejurarea, că se introduce la ea înstituțiuni maghiare, și astfel nu ne putem mira, că de exemplu la judecătoria pe lângă forul judiciar, făcut după modelul maghiar, care consta din Comes și 4 Iudices Nobilium, mai era un for judiciar al castelanilor, cari adese-ori purtau titlul de »Wayda»-ii, și al Iudices Nobilium; mai era în us un drept valachic; apelația se făcea sau la ban, sau la rege ori la principele Transilvaniei. La Valachii de rind se pare a fi funcționat o judecătorie înșuși Onezii; de altcum însă în documente Valachii de rind l'ei regulau afacerile și înaintea judecătoriei castelanilor. Precum în Maramureș, tot așa și în Bănat avem Onezul datorința de a aduna dijmele, adeocă 3 groșe dela fiecare casă și 4 Quinquagesima, și a le da castelanilor districtului său, afară de aceea avea Onezul și datorința a merge la războiu, dacă acela era în ținutul acela. Despre starea internă a satelor valache din Bănat din documente nu aflăm nimic, că de puțin.

Comitatul vecin, Hunedoara, care până în veacul al XIV-lea a format o parte din comitatul de Alba-Iulia, s'e

pare, dacă nu total totuși în preponderanță a trebuit s'e fie locuit de Români. Documentele amintesc 3 districte valache: Hunedoara, Deva, și Hapog; (Kemény: Knezen und Kneziate zice: în districtul de Hunyad, în districtul Căstri nostri Deva, în districtul Hacoeg, la Fejér XI, l. p. 503 se zice: Districtus Hacoeg) Popolația era împărțită, ca și în Banat, în Nobili, Cnezii, și poporul de rînd; administrația era de 2 feluri: 1. comitele avea sub sine pe nobili din comitat, și 2. castelanii aveau districtele, judecătoria, ca și în Banat, era de regulă o compunere, așa că nobilii și Cnezii aveau un for judiciar comun. Cneziațul primit prin donațiune era împreunat cu dreptul de a trage tot folocul posibil și s'e moștenește direct; ear' datorințele Valachilor din Hunedoara erau: plățirea unui cens mic și îndeplinirea robotei usitate în țeară.

Aproape spre est se afla ținutul valachic Făgăraș (Terra Fugros sau Fogaras) unde Valachii aveau moșie, care posesiune de moșie se adevărate pe baza diplomiei din anul 1231 înocă de pe timpul domniei bulgare. Deja în timpul acesta erau Valachii din timpuri străbune în posesiunea ținutului și tot această poziție și-au ținut-o ei și sub domnia Maghiarilor, așa, că ei nu s'e priveau de aparținători Transilvaniei și

țineau Oitl de graniță între Transilvania și Făgăraș până în timpul mai nou. Împrejurarea aceasta ne espică, că voievozii valachici în veacul al XIV-lea și XV-lea s'au aflat în posesiunea acestui ținut împreună cu moșia apropiată »Almag» și că acest ținut obvine sub numirea de »Ducatus». Când apoi acest ținut a ajuns mai târziu la coroana maghiară, a format un district propriu, care aparținea coroanei imediat, și nu puteau fi dăruite; titlul »dux de Fogaras» mai târziu s'a pierdut, ca și la posesiunea Muncacs, dar' caracterul valachic al ținutului a rămas și pe mai departe el stăpîn. Analog cu împrejurările timpului s'a format și în Făgăraș o nobilime, care l'ei are originea cu deosebire din perioada voievozilor valachi. De oare-ce despre acest ținut s'unt puține documente, astfel știri despre relațiunile interne avem numai puține, dar' de oare-ce sub domnia maghiară ținutul era administrat de castelanii oășii Făgăraș, s'untem îndreptățiți a presupune, că relațiunile lor interne au fost asemenea Rutenilor maghiari, sau Valachilor din Maramureș sau a celor din banatul severin sau a celor din comitatul Hunedoarei.

(Va urma).

Trad. Octavian Murășan.

Dela Academia Română. Dl. Ioan Bogdan, decanul facultății de litere din București, actual membru corespondent al Academiei, a fost ales membru ordinar al acelei instituții.

Academia Română a împărțit în două premii de 1500 lei al asociației crahovene. Jumătate a fost dat d-lor Adamescu și M. Dragomirescu, pentru studiul lor asupra limbii române. Cealaltă jumătate d-lor Murjaci și popa Burea, pentru cartea lor »România și țările vecine«.

Orbii vor vedea. Petru Stiens, renumitul savant, se zice, că a aflat un aparat, cu ajutorul căruia orbii pot vedea, fără să aibă lipsă de ochi. Referitor la această descoperire eată ce zice medicul Case: »După ce profesorul Stiens m'a condus într-o odă întunecată, mi-a legat bine ochii. Neputând astfel vedea, am auzit numai, cum dintr-un umbil prin odă și aprinde un chibrit, apoi se apropie de mine. Deodată îmi pune la frunte un aparat. Immediat încep să se facă lumină înaintea mea și puteam deosebi lucrurile din odă, deși eram legat la ochi, mai întâi numai ca prin stă, apoi tot mai bine, până ce vedeam bine de tot, ca și cu ochii. Mult înăse n'a durat această stare, oclii profesorului Stiens m'a delegat la ochi, ear' aparatul l'a ascuns. Dintr-un mi-a spus apoi, că nu-i mare minune, ca omul să vadă fără ochi. Ochiul au numai menirea, să prindă chipul obiectelor și să le conducă la creier. Dacă ai un aparat, care însuși să prindă chipurile obiectelor și să le conducă la creier, nu mai e trebuință de ochi. Inventatorul ține totul în secret, până se va convinge pe deplin, că aparatul său poate reda orbilor vederea.

Situațiunea în Sârbia. La turburările studențești recente, s'au produs manifestări violente, nu numai în contra primului ministru Timțar Marcovici, dar și în contra Regelui și a Reginei Draga. Numărul morților și răniților pare a fi mai mare decât se spune în raporturile oficiale. Ziarele, care au făcut dări de seamă, au fost confiscate. Mișcarea populară în contra revizuirii constituției crește. Atitudinea Austro-Ungariei este neutră, ceea ce mulțumește cercurile politice sârbești. Până acum nu au fost alte turburări populare.

Aniversarea a 85 a nașterii regelui Danemarcei. Cu ocaziunea a optzeci-și-cincii aniversări a nașterii sale, regele Cristian a primit felicitările împărăteșei mame a Rusiei, ale Reginei Angliei și ale celorlalți membri ai familiei regale, precum și ale ministrilor și membrilor corpului diplomatic. În fața palatului, o mare mulțime a aclamat cu entuziasm pe bătrânul rege, care, egind în balcon, a mulțumit poporului pentru entuziasmele aclamațiuni și a făcut urări călduroase pentru vechea Danemarce. Regele a fost din nou viu aclamat.

Secțiunea română a expozițiunii internaționale de costume istorice și contemporane, ce se ține acum în palatul imperial din St. Petersburg, a obținut medalia de aur. A. S. R. Principesa Maria a României a trimis la această expoziție mai multe costume naționale bogat brodate.

Hoții la mănăstire. În noaptea de Luni spre Marți o bandă de hoți a intrat în mănăstirea Vitorită din județul Dimbovița și năvălind într-o chilie, unde se aflau călugărițele Polixenia și Magnesia Georgescu și sora Ioana Pîperne, le-au înăbușit cu plapoma, cu perne și cu alte obiecte punându-le astfel în imposibilitate de a striga ajutor. Apoi au jefuit o sumă de 108 lei.

Memoria unui elefant. O elefantă, mîșca Jenny, juca în »Incunjurul pămîntului în 80 de zile«; era foarte blîndă și își împlinea vrole cu foarte multă priecere. După vrol-o 60 de reprezentări, stăpînul elefantului a cerut o îndrădă la Londra, trimițînd pentru piesa aceasta alt elefant, firește că împreună cu elefantul trimis venise și îngrijitorul lui. Miss Jenny tocmai eșea de pe scenă, când dote cu ochii de îngrijitor; pe dată se infurie, năvălî asupra lui și începînd a-l îndesa cu dinții în paret, pregătîndu-se a-l zdrobi sub picioare. L-au scos cu mare greutate de la moarte. Rănitul a povestit că, vre-o doi ani înainte de această întâmplare, bătușe rău pe miss Jenny și de atunci nu mai dăduse ochi cu dînsa. Cum vedem elefanta a ținut minte doi ani, l-a cunoscut și »și-a răsunat!

Stat bun. Cîine voeghe să samene iarbă frumoasă, i-se recomandă să cumpere amestecul de sîmînță de iarbă de pe insula Margareta și de promenadă, care îl vinde firma curții ces. și reg. a lui E. Mauthner din Budapesta. De 28 de ani vinde Mauthner această sîmînță pentru parcurile Budapestei și de pe insula Margareta.

Dare de seamă și mulțumită publică. La »Masa studenților« dela gimnaziul public român gr-or. din Brad au înouat următoarele contribuiri benevole dela institutele de credit și economii:

»Albina« din Sibiu 400 cor., »Victoria« din Arad 500 cor., »Origana« din Brad, »Doina« din Cămpeni, »Iulia« din Alba-Iulia, câte 100 cor., »Auraria« din Abrud 50 cor., »Sebeșana« din Sebeș 25 cor., »Lipovana« din Lipova 20 cor., »Dunăreana« din T-Kubin 15 cor., dela corpul profesorilor din Brad ca cunună eternă pentru fer. Ioan Rusu, medic gimnazial, răposat la 2 Aprilie a. c., 17 cor., dela Dr. Pavel Oprea, prof. gimnazial și familia ca cunună eternă pentru fericitul sau naș Ioan Rusu, medic în Brad, 10 cor., dela Petru Tisu, avocat, Panoiova, bin-făcător pe viață, 20 cor.

La »Fondul elevilor morboși« dela gimnaziul public român gr-or. din Brad ajutor dela »Albina« din Sibiu 200 coroane.

La »Fondul Șaguna« dela gimnaziul public român gr-or. din Brad cu menirea de a prevedea studenții mizeri cu cărți de studiu, ca cunună eternă pentru dl Ioan Rusu, fost cassar la »Origana«, dela societatea »Origana« din Brad 30 cor. Marinimogii binefăcători primească espreșunea profundă mulțumire. Brad, 7 Aprilie 1903. Comisiunea administrativă: Georgiu Părau, președinte. Dr. Pavel Oprea, cassar.

Tribuna Literară.

Codul lui Hamurabi.

Hamurabi domnea în Babilon pe la 2250 înainte de Cristos, sînt deci de atunci și până acum peste 4150 de ani. Morgan, sîpînd în ruinele orașului vechi al Elamitilor, Susa, a dat peste un monument de pe vremea acestui rege. Hamurabi e sîpat ingenuchiat și primind dela zeul Soare o carte de legi. Pe monument e apoi scrisă toată legea civilă și penală în vre-o 300 de paragrafi.

Avem deci înainte-ne descifrat și tradus cel mai vechiu cod scris cunoscut.

Pe vremea aceea strămoșii Arienilor sau Indo-europenilor erau, de bună seamă, barbari de tot, nu ajunseră încă la gințile patriarcale și nici la proprietatea individuală asupra pămîntului. Semnii din Babilonia eșiră de mult din această stare, erau civilizați și în multe puncte asemănători cu noi cei de acum. Cum că și la Semii de acolo au fost fazele constatăte la popoarele barbare și sălbatice se gîte din alte dovezi, dar' chiar și în codul lui Hamurabi se află oareșicare urme. Astfel satul întreg răspunde pentru dauna ce ar fi făcută de un singur inș, dacă nu avea de unde desdăuna acela din averea lui. Rămășiță din perioada patriarcală era numărul atât de mare de femei publice, cari nici nu prea erau desprețuite și își aveau locul chiar în unele temple. Totuși art. 109 din legea lui H. amenință cu pedeapsă pe stăpîna de restaurant cu femei, cari a pute împinge la beut pe mușterii.

În Babilonia, drepturile femeilor erau foarte mici. Era monogamie, dar' numai pentru femei, căci bărbatul putea să-și mai ia și femei secundare, după cum putea, nepedepsit să petreacă și cu femeile publice. Avea de asemenea drept să-și îgonască femeia trimițîndu-o la templu. Femeia însă rar putea să facă tot așa, căci o aștepta moartea prin înecare pentru pălăire cu rea voință a soțului. Pentru adulter femeia se pedepsea cu înecarea, ear' bărbatul numai dacă era prins, cu femeia altui bărbat. Pentru a fi pedepsă data se cerea însă a fi dovedit flagrantul delict.

Dar' § 132 zice că dacă o femeie e pirită că »și-a îngelat bărbatul, dar' nu a fost prinsă asupra faptului, atunci trebuia să sară în apă. Dacă era nevinovată trebuia să plătască; dacă se ocufunda o priveau ca vinovată și o înecau de-a binele. Femeia, care pune la cale omorul bărbatului sau din dragoste pentru alt bărbat, să fie pusă în țapă. Pentru bărbat la asemenea împrejurare, nu se vede nici o pedeapsă.

Furtul se pedepsește, ca regulă, cu moarte. Dacă, înecasebi un fur face o gaură de intră într-o casă ca să fure, porunca e să-l ucidă și să-l îngroape înaintea spîrturii. Pentru răniri, schiloduri, etc., e legea talionului ca în Biblie și ca la atâtea popoare la o faasă anume a dezvoltării lor. Dacă soacote cineva altuia un ochiu, să-și scoată și lui un ochiu. Dacă rupe altuia un os, să-și rupă și lui același os. Dacă rupe unul cuiva un dinte, să-și rupă și lui unul. Dacă

la ceartă face unul altuia o rană și jură că l-a fost fără de voe, să plătească numai cheltuielile pentru tămăduire. Omorul fără de voe, dacă vinovatul jură că l-a fost fără de voe, se plătește cu jumătate mină de aur. Dacă un om liber bate pe un alt om liber, de aceeași treaptă se plătească două mine de aur; dacă însă bate pe unul de rang mai înalt, să-și dea 60 de lovituri cu biciul de piele de bou.

Dacă un rob bate pe un om liber i se taie robului urechile. Dacă robul zice stăpînului: »Nu-mai ești stăpîn«, stăpînul are drept să-și taie o ureche. Civilizația babiloniană, ca și cea greacă, se baza pe rob, lipsiți cu totul de drepturi, puși pe aceeași treaptă cu dobitoacele. Hamurabi vorbește de robii numai pentru a le arăta pedepsele, când s'ar scula împotriva stăpînului, cum văzurăm mai sus sau pentru a hotărî despăgubiri acesor stăpîni, cărora li s'a adus pagubă rîndindu-le sau omorîndu-le robii. Cel ce prinde și aduce îndărăt la stăpîn un rob fugar, capătă răsplătă doi secheli. Cel ce ajută un rob să treacă afară pe poarta orașului se pedepsește cu moarte. Cine se begă la stingerea unui foc și fură ceva, să fie aruncat în foc și ars de viu.

Legea vorbește de meseriași și muncitori liberi: boieri, ciobani, muncitori de pămînt, croitori, tîmplari, zidari etc. Legea hotărăște ce plată să ia. Muncitorii pe plată au a lua dela Anul-Nou până la luna cincea (April-August, când zilele sînt mai lungi) câte 6 bani de argint pe zi; ear' dela luna a șasea până la sfîrșitul anului, câte 5. Erau însă și plăți în natură; așa un păzitor (de ogoare?) avea să ia 8 »gurd« de grâu pe an. Grânele erau ca bani și raportul de valoare între dînsule și argint sau aur îl hotărea legea.

În privința medicinei sînt niște paragrafi curioși, cari ne arată că stăteau între barbare și civilizație foarte dezvoltată. Legea hotărăște cât trebuie să ia doctorul pentru cutare sau cutare leacuri. Așa, dacă face la un slobod tîșturi cu oușul și l' leacuește, 10 sechel de argint; dacă e însă vorba de un rob liberat, numai 5 secheli; dacă de rob numai 2 secheli. Pentru tămăduirea unei rupturi de os sau pentru a unei părți moi, omul liber să plătească 5 secheli; un fost rob, 3 secheli; și pentru un rob 2 secheli.

Erau și doctori veterinari. Pentru o operație la o vită albă sau la un măgar, dacă reușește, plătea stăpînul 1/2 de sechel. Sînt o mulțime de măsuri luate împotriva șarlatanilor, cari fără a ști medicina, s'ar apuca de căutat de bolnavi. Dar' erau și măsuri contra doctorilor. Așa dacă doctorul opera un bolnav și acela își pierdea ochiul sau murea, doctorului i se tăiau mîinile. Dacă i se întîmpla același lucru cu un rob, doctorul avea numai datoria să dea stăpînului alt rob în loc; dacă face de pierdere o vită, are a da 1/2 din prețul ei.

În privința clădirilor sînt iarăși măsuri foarte însemnate. Arhitectul are a lua ca plată pentru un »sar« de suprafață clădită 2 secheli de argint. Dar' când casa cade și uolde pe stăpîn, se pedepsește și architectul cu moarte. Dacă, la năruirea căsii, moare fiul stăpînului se omora și fiul architectului. Dacă omorea casa, în cădere, un rob, architectul avea să dea rob în loc. Tot astfel era dator a despăgubi pentru lucrurile din casă stricate și a face casa la loc pe cheltulala sa, dacă nu se întîmpla moarte stăpînului sau fiilor.

Proprietarii aveau pe atunci, dreptul de a da afară pe chiriași, cu condiție de a le înapoia chiria pe timpul ce mai rămăse pînă la termen. Nu se spune dacă și chiriașul putea pleca ori-cînd.

Cum se vede din acest cod, atât de vechiu, pe vremea aceea societatea babiloniană era foarte înaintată, avînd mai multe clase sociale. Nu erau numai robi și liberi, ci și între liberi erau clase deosebite. Ca, mult mai târziu, în republica romană, și în Babilonia, răboaiile îndelungate ruinaseră pe țărani slobodi și i' făuseră să cază în datoriile grele la nobilii bogați, cămătari. Creditul avea drept a lua femeia și copilul datoriului, ba chiar pe dînsul, și a-i pune să-și muncească pînă la plată datoriei, ca robii Hamurabi la măsuri ca să nu fie înuși în asemenea robie cel chemați la slujba militară. Mai regulatează că femeia și copiii, dați de un datornic ne în stare de a plăti datoria, să fie neapărat liberați după trei ani de muncă în slujba creditorului.

Firește că legile acestea erau obiceiuri vechi, pe cari Hamurabi le-a pus

în scris, făcînd lei și colo oare-cari schimbări. Nu lipseau însă și nemulțumiri, se vede; de aceea cetim că ori-ce cărmăreasă ar primi la sine niște »conspiratori«, cari ar fi pune la cale ceva contra regelui, și nu l' ar prinde pe dată și da pe mîna autorităților, va fi osîndită la moarte.

Acestea sînt amănuntele ce le putem da după un articol publicat nemțește de d-rul Conrady.

(»Gazeta Săteanului«).

Vox.

'Mi-e dor...

'Mi-e dor de teiu 'nbîtrînit,
De casa noastră 'n vale,
'Mi-e dor de măicușii mea,
De doinele de jale.

'Mi-e dor de tata, 'npodobit
Cu floare de bătrîneții,
'Mi-e dor de al parșilor cînt,
De-amurgul dîmîneții.

'Mi-e dor de luncile cu flori,
De-a mea copilărie,
Cînd înpleteam cununii din flori
Din flori de păpădie.

Dar' tu te-ai dus, de mult te-ai dus
Și ai luat cu tine,
Și lunei și flori și vraja lor,
Și zilele senine.

Păunșy.

N. Reghin.

La polul nord, la polul sud...

La polul nord, la polul sud
sub stele adormite,
În lung și larg, în sus și jos
se 'ntînd pustiți nemărginiți,
Pustiți de ghiață se adorm
sub așternutul mării nud,
Cu munși înalți, cu văi adînci,
la polul nord, la polul sud.

Cînd dintre munșii solidari
îngălbînșește luna plîndă,
Vîrsînd pe albul solidar
o cadaverioasă lumină,
Se vîd îșind ai mării urgi
cu ochii de foc, cu pașii rari,
Cînd dintre văile adînci,
cînd dintre munșii solidari.

Și dorm adînc și dorm mereu
nemărginirile polare,
Ear' din prăpăștiile adînci
se aude o stranie vibrare,
Și urșii albi înduioși
într'un oftat adînc și greu,
Se întînd pe labe de sidă
și dorm adînc și dorm mereu.

Iuliu C. Săvescu.

Versuri vechi.

Aflăm în »Răvașul« nrul 2 următoarele interesante versuri:

I.

Sărăcă străinătate
Mult 'mi-ai fost fără dreptate;
Încunjurai țările toate
Și n'avi de lume parte.

Eu de mic am pribegit,
Tot în străini am trăit,
Multe țări am ocolit,
Hodină n'am dobîndit.

II.

Câte frunze prin păduri,
Și pe la virful muguri,
Și pe lume căți fluturi,
Mă strică mai multe gînduri.

Vine-mi doru' une-ori,
Să mă sui pe munți cu flori,
Să mă jeluesc cu hori,
Că-mi vine ciuasul să mor.

Versurile acestea se găsesc scrise, cam pe ungure, într-o carte de pe la 1770, plină de versuri ungurești de pe acele vremuri. Printre versurile ungurești, scrise toate frumos, de mîna »Unui june«, se află pe pagina din urmă versurile acestea populare, pe cari frînte și risipite le găsim în multe cărți de poezie populară. Se mai află și un cântec latinesc în cîntec »reginei« Maria Teresa și a »împăratului« Iosif II. Cartea era pe la 1785 a rectorului din M. Ogorheiu, Ioannes Sotlavi; acum e a dlui Dr. Versényi György, profesor din Oluj. Cine știe cine va fi scria jalmicele versuri românești printre veselele cîntece ungurești?

Știri literare.

»Romana«. A venit primăvara. Învie totul, toți învie. Mugurii încoțeso, își acot căpșorul din gîuace par'că ar întreba: ce vreme-i afară?

Primim mereu la redacție, cărți, gazete, reviste nouă, și, cel mai îmbucurător, — toate sînt bune, — toate foarte interesante.

Să fie oare vraja primăverii, cauza acestei renașteri a productivității literare?

Aduce-va oare primăvara asta și vraja care să deștepte în popor, în inteligența noastră, conștiința îndatoriei de a »prîji« literatura, și dorul de a ții, — a să cultiva prin cetii?

O! doamne, doamne, — că multe mai vrem și noi.

Nu-i destul că să tipăresc de un timp, o mulțime de lucrări bune?

Să le mai și cetească publicul? Nu-i destul că bieții de autori își spesează sărăcia lor, în lipsă de editori, pentru ca să-și tipărească lucrările? Nu-i destul? Să nu pretindem, nici noi prea mult!

Oușle sînt scumpe, — s'a scumpit mătasa. Ba chiar și hîreanu încoape să fie — picător, în privința prețului.

Antîiu aceste, — apoi — și literatura.

Ei, și abea ne ajung banii pe cablarias și biliard. Vinul e rău și scump. Apoi — ne trebuie frack la petreceri. Ne civilisăm doar', și noi. Fără frack, sîntem — sîntem perduti. Cîntecul națională pretinde. Ei, — ei!

Să nu flu malițios!

Am primit la redacție — o carte. »Romana«! Acest titlu apare din fondul elbastru al copertei. Răsfoiesc. Văd și semne musicale. Văd explicarea dansului nostru străvechiu, și național — Romana.

În două limbi. Și toate aceste — le-a scris un tunar. »Tunaru din Dumbrău, Popa«.

N'am fost soldat și totuși m'a prins un fel de respect — militar.

Nu respectul isvorit din frica de stelele dela parolă. Nu, — de »garje« nu mă tem. Nici domnișoarele noastre nu se tem de ele. Nici de »aințel« nu se tem.

Alt respect era acela.

Respectul împreună cu surprinderea, că ideea nobilă, — sentimentul național românesc, frumos, înălțător, care a dat îndemnul să se scrie cartea asta, s'a născut, se află într-o inimă care bate sub — mondir.

Urechile soldatului, obișnuite cu bubuitul de tunuri, au știut să priceapă frumsețele musicale ale »Romanei«.

Frumos, — foarte frumos! Și bine! S'a fixat musica »Romanei«, mișcările, — comanda, — totul, în forma lor originală.

Să nu peară, — să nu se uite. Oă mult mîndră-i, — și românească. Tipar drăguț, — hîrtie fină, — toate s' fine, chiar și prețul este »fin«, — dar' mai fin între toate este scopul acestei lucrări și sentimentul românesc, care a fost motorul ei.

O nedumerire am.

Noi, Români, ne-am aristocrațit. Deodată, — pe nesimțite.

Fără s'o ătim de ce, și de unde?

Antîiu damele noastre, — apoi noi. La balurile noastre nu s' mai dansează românește.

Asta-i prea comun, — prea mirosă a cojoc de oase.

Să joacă: baston, boston, bostan, crai și gir polca, paș de patru, paș de patină, — lanse, la țarin, vals, polcă în trei fețe, halaripu, — ba și »osărdă« — câte-odată.

Acum să va introduce »Kake Valk« (kek uok)-ul și mai gîti ce. Dar' românește? Ardeleană, țarina, romana, chin-dia, învîrșita, — căluger, bătută, hățegană?

Da, — cum nu! Auxi frate, să el topăgești acolo ca niște țăranoi. Bașcă nu.

Și pînă cînd, două trei părechi se încumetă și joacă, coconțele, — »aristocrație« noastră, vezi doamne, (și nu te minuna,) — să da cu aer suveran, la o parte, privind cu milă la cei ce »țopăce« de tot »țiră« se fac.

Deci, — asta-i nedumerirea mea că între astfel de împrejurări cam greu își va ajunge cartea asta — efectul dorit.

Singura mea nădejde-i tineretul nostru — civil, care va avé atîta simț, să stîrue ca »Romana« — să se învețe și să se danseze.

Asta ar fi cea mai frumoasă răsplătă a inimosului tunar dela Dumbrău, căruia noi îi mulțumim și îi trimitem felicitările noastre.

Să poate procura din Brașov, tipografia A. Murășan.

Prețul nu îl ătim.

— Sîrins. —

Redactor responsabil: Ioan E. Prodan. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Prima fabrică de mobile în Sibiu

Fritz W. Elges

Fabrica: strada Sărei nr 37 Deposit: str. Cîsnădiei nr 30.
Telefon 37. Telefon 46.

Cel mai mare stabiliment de mobile
pentru

Salon • Refector • Dormitor

Numai fabricate proprii, în tot felul de stil, sau după desemnuri.
Aranjează locuințe întregi.

Specialist pentru lucrări bisericesti orientale:
fruntare, altare, străni, pictură bisericească etc. etc.

Mobilier pentru școli și aranjament intern pentru biserici noue.

Primește lucrări pentru edificii și montări pentru localuri,
hotele, cafenele, decorațiuni de tot felul etc.

Liferant al căilor ferate ungare.

„Foaia Poporului“,

este cea mai bună și mai ieftină gazetă populară.

„Foaia Poporului“

este în fiecare Duminică, în format cuart mare, cu cuprins bogat politic-național, economic, literar, informativ etc. și cu ilustrațiuni.

Pentru-ca fiecare știutor de carte să poată abona această foaie

„Foaia Poporului“

va costa numai 4 cor. pe anul întreg sau 2 cor. pe jumătate de an
Abonamentele se fac de-adreptul sau prin mandate postale la

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

În toate comunele

să angajează 156 1-5

agenți destoinici

pe lângă proviziune mare și plată fixă. În
trebări pentru informații sunt a se adresa:
Budapesta, Hauptpost, Postfach 231

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cîsnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului

pentru sezonul de primăvară

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
frantuzești și indigene, din care
se execută după măsură cele mai
moderne vestimente precum: Sacko,
Jaquete, fracuri și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită
noutățile de stofe pentru pardi-
siuri și „Raglam“, cari se află
totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confec-
ționate în atelierul meu îmi per-
mit a atrage deosebită atențiune a
on. domni preoți și teologi absolvenți.

În cazuri de urgență confecțio-
nez un rind complet de haine în timp
de 24 ore. 129 10

Portretul

lui

Dr. Gregoriu Silași

lucrat după o fotografie, tipărit pe carton în
mărime de 24x32 cm. îl trimite francoat
pentru 30 bani.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni

Din editura „Tipografiei“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Biblioteca populară a „Tribunei“.

1. Păcuranca. Novă de Ioan Slavici, 12 cante. 24. Strigoaie. Din fantasticul lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 bani.
2. Fata Stoliului de Mădălina Căpășan. Un exemplar 10 bani.
3. Drama. Mădălina Căpășan. Un exemplar 20 bani.
4. Coala de la v. A. Poveste de I. T. Măra. Un exemplar 8 bani.
5. Păcură. Poveste de I. T. Măra. Un exemplar 10 bani.
6. Păcură și Tăcerea. Anecdote de Silvestru Meldevan. Un exemplar 8 bani.
7. Jucării și jocuri de copii. D. P. Ispirescu, colecător-tipograf. Un exemplar 30 bani.
8. Tein legănat. Poveste de Gr. Sima și I. I. I. Un exemplar 10 bani.
9. Colăcișul. Obiceiurile țărănilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 10 bani.
10. Fila a noastră. Poveste de Silvestru Meldevan. Un exemplar 20 bani.
11. Povestea lui I. I. Poveste de Silvestru Meldevan. Un exemplar 6 bani.
12. Măntăla. Poveste de Gr. Sima și I. I. I. Un exemplar 10 bani.
13. Răstărea de mână. Legende populare din ghe-
ra Mădălina Căpășan. Un exemplar 10 bani.
14. Băieții de la Băneasa. Traducere din limba
română de prof. Dr. Urban I. I. I. Un exem-
plar 30 bani.
15. Vite și Cătrina. Poveste de Gr. Sima și I. I. I. Un exemplar 10 bani.
16. Din bătrânii Obicului. Întrebări și răspunsuri,
frământări de limba, adunate de Gr. Sima și I. I. I. Un exemplar 10 bani.
17. Pe pământul Tăcării de George Căpășan. Un exemplar 10 bani.
18. Căldărul. Cu trei pisicute. Poveste franceză
tradusă de Mădălina Căpășan, după A. G. G. Un exemplar 10 bani.
19. Căpășan. Poveste de I. T. Măra. Un exem-
plar 10 bani.
20. Un petitor îndărătic. Novă de Băneasa
Băneasa (1898). Un exemplar 8 bani.
21. Pristina mea Văntura-Teară. Din poveștile
californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar
10 bani.
22. Săpătorul. Din poveștile lui Andersen. Un
exemplar 8 bani.
23. Fata Crăciunului din est. De George Căpășan. Un exemplar 8 bani.
24. Strigoaie. Din fantasticul lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 bani.
25. Drama. Mădălina Căpășan. Un exemplar 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Băneasa Băneasa. Un exemplar 12 bani.
27. Viciu. Din fantasticul lui Nicolae Gogol. Un exemplar 40 bani.
28. Păcură în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 20 bani.
29. Săpătorul. Comedie de Mădălina Căpășan. Un exemplar 30 bani.
30. Lăptosă. Poveste de Silvestru Meldevan. Un exemplar 10 bani.
31. Născut-împărat. Poveste din țara de „Mădălina Căpășan“. Un exemplar 24 bani.
32. Din împăratul și peana alăun. Poveste din țara de „Mădălina Căpășan“. Un exemplar 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Căpășan. Un exemplar 10 bani.
34. Spăla de aur. Căpășan de dascălul Ioan F. Lu-
ca. Un exemplar 20 bani.
35. Un idil în Băneasa. Novă de Bret Harte. Un exemplar 10 bani.
36. Răstărea. Poveste în versuri de Ioan Măra. Un exemplar 10 bani.
37. Pristina. Poveste în versuri de P. Dăbăla. Un exemplar 20 bani.
38. Din Mădălina Căpășan. Poveste în versuri de Ioan Măra. Un exemplar 24 bani.
39. Din copilăria. Poveste de Ioan Măra. Un exem-
plar 20 bani.
40. O partidă în pădure. De Andersen. Un exem-
plar 24 bani.
41. Fata din de laimă. Comedie în 3 acte de
Căpășan. Traducere de Mădălina Căpășan. Un
exemplar 40 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan
Măra. Un exemplar 30 bani.
43. Mica Făclă. De George Căpășan. Un exemplar
60 bani.
44. Răstărea. Poveste de Nicolae Trim-
bișanu. Un exemplar 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru
Păcură. Traducere de I. I. Căpășan. Un exem-
plar 40 bani.
46. Clara Milici. Novă de I. Turgenev. Tradu-
cere din limba rusă de Zărescu. Un exem-
plar 30 bani.
47. O noapte de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar
10 bani.
48. Poesii populare. Căntec de bătrânețe. Din cul-
gurile lui I. Pop. Retegani. Un exemplar 20 bani.

Celor ce cumpără un număr mai mare de exemplare, ca deosebire librarilor și peste
tot vânzătorilor, se dă rabatul cavit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căilor ferate de stat reg. ung. valabil din 1 Octomvrie 1902.

Budapesta—Predeal

Tren de pers.	Tren accelerat	Tren de pers.	Tren accelerat				Tren de pers.	Tren accelerat	Tren de pers.	Tren accelerat
10.—	10.—		2.10	pleacă	Viena	sosește	1.50	7.20	6.20	1.50
9.—	6.50	5.45	9.15		B-Pesta (gara centr.)		7.10	1.50	6.40	7.50
11.56	9.07	9.27	11.19		Szolnok		3.37	11.36	3.46	5.32
2.14	10.43	11.53	12.55		P. Ladány		12.54	9.59	1.12	3.56
3.49	11.56	1.48	2.11	sosește	Oradea-mare	pleacă	11.04	8.43	11.36	2.38
4.10	12.11	2.06	2.18	pleacă		sosește	10.44	7.51	11.15	2.32
4.50	12.52	3.04	2.51		Mező-Telegd		10.07	7.13	10.43	2.03
5.33	1.40	3.50	3.26		Rév		9.32	6.33	10.13	1.37
5.56	2.06	4.14			Bratca		9.11	6.11	9.55	
6.42	2.50	5.02	4.16		Cincia		8.37	5.35	9.24	12.55
7.23	3.30	5.49	4.52		Huiedin		7.58	4.52	8.48	12.23
8.23	4.27	6.56	5.42		Nadășul-unguresc		6.42	3.40	7.35	
8.37	4.42	7.12	5.55	sosește			6.17	3.18	7.13	11.10
8.54	4.52	8.30	6.11	pleacă	Cluj	pleacă		2.56	6.45	10.50
9.11	5.13	8.59	6.27			sosește		2.37	6.27	10.34
10.21	6.24	10.41	7.27		Apahida		5.22			
10.47	6.52	11.16	7.50		Ghiriș		3.54	1.27	5.12	9.29
10.56	6.57	11.31	7.52		Cucerdea	pleacă	3.11	12.56	4.43	9.—
11.03	7.04	11.40				sosește	3.02	12.46	4.33	8.55
11.12	7.11	11.50			Uioara		2.56	12.40	4.27	
11.34	7.33	12.20	8.16		Vințul-de-sus		2.49	12.33	4.20	
11.52	7.53	12.46	8.32	sosește	Aind		2.27	12.12	3.59	8.29
12.24		1.48	8.37	pleacă	Teiuș	pleacă	2.05	11.13	3.38	8.12
12.53		2.20				sosește	1.47		3.02	8.—
1.07		2.30	9.05		Crăciunel		1.11		2.36	
1.14		2.37			Blaj (ung. Târnavei)		12.58		2.21	7.34
1.45		3.11	9.31		Blaj		12.47		2.16	
2.01		3.27	9.43	sosește	Micăsasa		12.06		1.44	7.08
2.15		3.32	9.47	pleacă	Copșa-mică	pleacă	11.45		1.25	6.56
2.33		3.52	10.01			sosește	11.09		1.06	6.50
3.04		4.22	10.25		Mediaș		10.53		12.51	6.37
3.40		4.57	10.53	sosește	Elisabetopole		10.24		12.23	6.16
3.47		5.04	11.—	pleacă	Sighișoara	pleacă	9.48		11.49	5.49
4.03		5.33	11.15			sosește	9.02		11.42	5.42
5.28		7.03	12.26		Hașfalău		8.43		11.27	5.29
6.03		7.43	12.58		Homorod		7.30		10.15	4.23
6.34		8.13	1.16		Ágostonfalva		6.49		9.30	3.50
7.10		8.48	1.35		Apăta		6.27		9.17	3.35
7.50		9.27	2.09	sosește	Feldioara		5.56		8.40	3.15
11.40		3.55	2.19	pleacă	Brașov	pleacă	5.20		8.13	2.45
12.38		4.40	3.01			sosește	9.23		5.—	2.18
1.11		5.10	3.31		Timiș		8.45		4.24	1.42
					Predeal		8.20		3.32	1.12
8.05		11.55	9.10	sosește	București	pleacă	3.05		7.35	9.15

Copșa-mică—Sibiu—Avrig—Făgăraș

Tren de persoane			Tren mixt				Tren de pers.	Tren mixt	Tren de persoane	
2.21	4.43	11.14	7.10	pleacă	Copșa-mică	sosește	6.10	9.32	3.09	12.35
3.50	6.36	12.42	8.50		Oena		4.52	8.05	1.34	11.11
4.12	7.04	1.04	9.15	sosește		pleacă	4.25	7.41	1.05	10.30
Tr. mixt		Tr. mixt	—		Sibiu		—			Tr. mixt
4.33	Comunică numai Marja și Vinerea	2.—	—	pleacă		sosește	—	7.33		8.57
5.23		2.54	—		Tâlmăciu mare		—	6.45		8.04
6.15		3.59	—		Avrig		—	6.01		7.15
8.34		6.35	—	sosește	Făgăraș	pleacă	—	3.32		4.25

Budapesta—Arad—Teiuș

Tren de pers.	Tren accelerat	Tren de pers.	Tren accelerat				Tren de pers.	Tren accelerat	Tren de pers.	Tren accelerat
10,00	10,00	12,30	8,50	pleacă	Viena	sosește	3,25	7,20	6,20	6,20
8,10	6,50	10,00	2,—		B-Pesta gara centr.		6,10	1,50	7,20	9,35
11,09	8,53	1,30	4,22		Szolnok		2,49	11,44	4,13	7,32
3,32	11,51	6,05	7,11	sosește		pleacă	9,35	8,18	11,20	4,21
4,07	12,11	6,35		pleacă	Arad	sosește	8,57		10,50	4,06
4,22	—	6,46			Glogovaț		8,45		10,38	—
4,47	—	7,06			Gyorok		8,24		10,14	—
5,03	—	7,16			Pauliș		8,12		10,00	—
5,30	12,50	7,34			Maria-Radna		7,57		9,45	3,27
5,54	—	7,55			Conop		7,22		9,15	—
6,11	1,16	8,11			Bérvaza		7,05		8,57	2,57
6,58	1,46	8,51			Soborșin		6,25		8,15	2,31
7,27	2,05	9,19			Zam		5,50		7,41	2,05
7,53	—	9,43			Gurasada		5,23		7,16	—
8,08	2,28	9,59			Ilia		5,13		7,06	1,39
8,26	—	10,17			Branicica		4,49		6,43	—
8,52	2,54	10,42			Deva		4,27		6,20	1,12
9,24	3,13	11,20			Simeria (Piski)		4,12		6,05	1,00
9,52	3,32	11,53			Orăștie		3,33		5,19	12,33
10,16	—	12,19			Șibot		3,13		4,55	12,19
10,40	4,15	12,44			Vințul-de-jos		2,53		4,34	12,03
11,01	4,28	1,02			Alba-Iulia		2,33		4,17	11,42
11,30	4,50	1,28		sosește	Teiuș	pleacă	2,00		3,43	11,21

Vințul-de-jos—Sibiu.

	Tren mixt		Tren de pers.			Tren de pers.	Tren mixt			
—	2,00	7,30	4,10	pleacă	Vințul-de-jos	sosește	11,30	7,48	10,15	—
—	2,24	7,57	4,31		Sebeșul-săsesc		11,14	7,28	9,55	—
—	2,47	8,20	4,49		Călnic		10,56	6,48	9,15	—
—	3,11	8,44	5,08		Cunța		10,46	6,34	9,02	—
—	3,21	8,54	5,17		Mercurea-Sărătura		10,31	6,15	8,43	—
—	3,40	9,12	5,31		Mercurea		10,19	6,00	8,28	—
—	3,54	9,26	5,42		Apoldul mic		10,09	5,18	8,14	—
—	4,30	10,05	6,11		Apoldul-mare		9,52	4,55	7,52	—
—	4,58	10,33	6,33		Galeș		9,33	4,25	7,24	—
—	5,27	11,07	6,56		Săliște		9,17	4,05	7,05	—
—	5,40	11,20	7,06		Săcel		8,58	3,40	6,41	—
—	5,50	11,30	7,15		Cacova		8,48	3,28	6,29	—
—	6,01	11,45	7,24		Orlat		8,38	3,16	6,17	—
—	6,18	12,03	7,35		Cristian		8,18	2,48	5,50	—
—	6,44	12,29	7,56		Turnișor		7,54	2,17	5,17	—
—	6,55	12,40	8,05	sosește	Sibiu	pleacă	7,44	2,05	5,05	—

Arad—Timișoara

Tren
